

Protokoll fra møte i Faggruppen for fôr til terrestriske og akvatiske dyr VKM, tirsdag 11. september 2007, kl. 10.00-15.30

Deltakere:

Fra Faggruppen for fôr til terrestriske og akvatiske dyr

Marit Aursand (leder), Bjørn M. Jenssen, Aksel Bernhoft, Gro Ingunn Hemre, Heidi Amlund, Live Nesse, Birger Svihus, Ole Torrissen

Forfall: Trond Møretrø, Gro Ingunn Hemre

Fra sekretariatet til VKM:

Koordinator for faggruppe 6, Tron Ø. Gifstad (Ref.)

Fra Mattilsynet:

Knut Flatlandsmo (kun under sak 5).

Forkortelser benyttet i protokollen:

FG6 Faggruppe for fôr til terrestriske og akvatiske dyr
VKM Vitenskapskomiteen for mattrygghet

1. Velkommen, registrering av eventuelle fravær og habilitet

Leder ønsket velkommen til møtet. Ingen erklærte seg inhabile på dette møte. Ole Torrissen og Birger Svihus presenterte seg og ga en kort beskrivelse av egen CV (de var ikke tilstede på forrige møte). Saksbehandlingsrutiner (FG6/Mattilsynet) og rutiner for samhandling komite/sekretariat ble gjennomgått. Faggruppens rolle og forventninger ble også diskutert. Det ble bestemt at møtene i Oslo heretter skal begynne kl. 10.15.

2. Godkjenning av møteinnkallelse og dagsorden. Gjennomgang av protokollen.

Innkallelse og forslag til dagsorden for møtet ble godkjent. Det var ingen kommentarer til protokollen.

3. Saker fra møte i Hovedkomiteen

Aksel Bernhoft refererte fra møte i Hovedkomiteen 18. juni. Det ble gitt en kort presentasjon av de nye medlemmene i Hovedkomiteen. Det ble foreslått overfor Mattilsynet på dette møtet at sak 11/07 Bestillingen "Mattrygghet ved samhandel og import" også skal gjelde for fôr og fôringredienser.

4. Saker som skal behandles på møte

Risikovurdering – kriterier for trygg bruk av vegetabiliske fôrmidler til oppdrettsfisk (07/604).

Faggruppen har mottatt en ny bestilling fra Mattilsynet vedrørende vurdering av kriterier for trygg bruk av vegetabiliske fôrmidler til oppdrettsfisk. Bakgrunnen er at marine råvarer som fiskeolje og fiskemel i fôr til fisk er globalt begrensede ressurser. I tillegg vil lav tilgjengelighet i markedet være kostnadsdrivende. Derfor har det i en årrekke vært stor interesse i oppdrettsnæringen for å finne gode erstatninger for marine fôrmidler til oppdrettsfisk. Det har allerede i flere år vært brukt betydelig innblanding av vegetabiliske fôrmidler i fiskefôrblandinger. Blant de første vegetabiliske proteinfôrmidlene som ble prøvd ut var soya (full fett soya). Det viste seg imidlertid etter hvert at stor innblanding av full fett soya medførte uheldige effekter hos fisken i form av lavere tilvekst, betennelsesreaksjoner i tarmen med mer. Det har derfor vært søkt etter andre vegetabiliske proteinfôrmidler og også alternative prosesseringsmetoder.

Mattilsynet ber VKM om å vurdere følgende:

Mattilsynet ber Vitenskapskomitéen for mattrygghet om å vurdere hvilke kriterier som må legges til grunn for at et vegetabilsk fôrmiddel skal kunne oppfylle kravet i fôrvareforskriftens § 7 om "ikke å medføre helseskade for dyr" (i denne sammenhengen oppdrettsfisk). Spesifikke regelverkskrav som er satt for å sikre dyrehelse og folkehelse som f.eks grenseverdier for uønskede stoffer må uansett oppfylles. Videre bes Vitenskapskomitéen for mattrygghet spesielt vurdere om det må legges andre (eventuelt strengere) kriterier til grunn ved vurdering av fôr til stamfisk ettersom stamfisk lever og føres betydelig lenger enn matfisk.

Det er ønskelig at Vitenskapskomitéen for mattrygghet i sin vurdering inkluderer:

- en vurdering av om bruken av vegetabilske fôrmidler med høyt innhold av fiber bør begrenses i fôrblanding til ulike arter oppdrettsfisk (primært laks, ørret, torsk og kveite)
- en identifisering av aktuelle antinæringsstoffer i vegetabilske fôrmidler som er i bruk eller kan bli aktuelt å ta i bruk i fiskefôr
- en vurdering av i hvilket omfang de ulike antinæringsstoffer kan tolereres i fôrblanding til ulike arter oppdrettsfisk (primært laks, ørret, torsk og kveite)
- en vurdering av om det er samspillseffekter mellom ulike antinæringsstoffer og mulig betydning for bruken av fôrmidler i fiskefôrblandinger til ulike arter oppdrettsfisk.
- en vurdering av om fôrmidler med høyt innhold av glukaner, nukleotider eller eventuelt andre stoffer med antatt positiv helseeffekt må begrenses i fôrblanding til ulike arter oppdrettsfisk

Vedtak:

Faggruppen bestemte å sette ned en *ad-hoc* gruppe som ser på denne saken. Også eksterne eksperter utenfor VKM er aktuelle til å bli spurt om å være med i en slik gruppe. Det er foreløpig ikke fastsatt noen tidsfrist for tilbakemelding til Mattilsynet, men dette er en "normalsak" som bør avsluttes i løpet av 9 måneder. Bestillingen fra Mattilsynet var noe uklar på enkelte områder. Faggruppeleder/ sekretariatet vil utarbeide et revidert forslag til bestilling fra Mattilsynet basert på faggruppens diskusjon på møtet. Forslaget vil deretter bli sendt ut på en elektronisk høring i faggruppen for kommentarer og godkjenning før det blir sendt over til Mattilsynet.

5. Orientering fra Mattilsynet

Representanten fra Mattilsynet orienterte om aktuelle saker. Det ble gitt en kort orientering om omorganiseringen som fant sted i Mattilsynet 1. september. Mattilsynet er nå delt i 2 avdelinger, en for regelverksutvikling og en for tilsyn. Seksjon for dyrehelse og fôr ligger i avdelingen for regelverksutvikling, og det er denne seksjonen FG6 vil forholde seg til.

Det ble gitt en kort orientering om nye regler for merking av fôr. Presentasjonen som har blitt vist på Nordisk Baltisk møte vil bli distribuert til medlemmene i FG6. Det ble videre orientert om at benzosyre ikke lenger er godkjent som tilskudd til gris i EU. Aminosyren arginin er nå godkjent i EU. Vekstfremmeren monensin er søkt godkjent som koksidiostatikum til kalv i EU. Uønskede stoffer er et tema i EU, bl.a. botaniske urenheter (meldrøye) i fôr. Dette kan bli en sak for VKM.

6. Saker som har vært behandlet i faggruppen siden forrige møte.

XyRex (06/605)

Risikovurdering av prosessmiddelet Xyrex er en sak som har vært til behandling i faggruppe 6 og representanten fra Mattilsynet var svært tilfreds med innholdet i rapporten. En *ad hoc*-gruppe har arbeidet med risikovurdering av XyRex som prosesshjelpemiddel. Risikovurderingen ble sendt til Mattilsynet 3. september.

7. Orientering fra *ad-hoc* grupper/undergrupper eller lignende

Samvirkende toksiske effekter av stoffer i blanding

Det er nedsatt en *ad hoc*-gruppe i VKM som skal gjøre en vurdering av samvirkende toksiske effekter av stoffer i blanding. *Ad hoc*-gruppen består av representanter fra flere av faggruppene i VKM. Bjørn M. Jenssen fra faggruppe 6 er med i *ad hoc*-gruppen og orienterte kort om status i arbeidet. Det er bedt om de ulike faggruppene innspill på sentrale deler av rapporten, og det ble besluttet av Bjørn M. Jenssen skulle formulere et bidrag på vegne av Faggruppe 6. Bidraget fra de ulike faggruppene skal oversendes sekretariatet innen 18. september.

Risikovurdering av slam

Det er nedsatt en *ad hoc*-gruppe for risikovurdering av slam. Aksel Bernhoft i faggruppe 6 sitter i *ad hoc*-gruppa og det ble kort orientert om status i arbeidet. Dette er en veldig stor sak for VKM og neste møte i *ad hoc*-gruppa er 18 september. Også rester av legemidler i slam blir vurdert i denne rapporten. Rapporten forventes ikke ferdig før i 2008.

GMO saker

Faggruppe 3 risikovurderer saker som gjelder genmodifiserte organismer. Dette er som regel saker som gjelder både mat og fôr. Sekretariatet sender ut til FG6 evt. saker som vil berøre gruppen.

8. Møter o.a. av felles interesse

Sekretariatet informerte om EU konferansen "Evidence-based toxicology" som skal arrangeres i regi av EU 15. oktober i Italia (<http://www.ebtox.org/>).

9. Orientering fra sekretariatet

Hovedkomiteen deltar på EFSA Scientific Forum i Brussel 20-21 november 2007. Det er utlyst stilling som koordinator for Hovedkomiteen da Beate Folgerø slutter 1. november. Merethe Aasmo Finne er ansatt i midlertidig stilling som fagkoordinator for miljørisikovurderinger av GMO.

10. Eventuelt

Valg av nestleder for FG6 ble utsatt til neste møte. Maler for rapportskrivning (norsk og engelsk) har blitt distribuert til faggruppen. Alle medlemmene i faggruppen oppfordres til å komme med forslag til nye saker til neste møte.

Det ble avtalt nye møtedatoer 15. november 2007 i Trondheim og 7. februar 2008 i Oslo.